

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
 Izdaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Agrarna konferenca v Varšavi

TRGOVINSKI IN FINANČNI PROBLEMI AGRARNIH DRŽAV.

V sredo je bila v Varšavi, glavnem mestu velike bratske Poljske, otvorjena agrarna konferenca, na katero so poslali svoje delegate poleg Poljske še Jugoslavija, Bolgarija, Češkoslovaška, Rumunija, Madžarska, Estonka in Latvija. To konferenco, ki je veliko bolj važna kakor bi se na prvi pogled zdelo, je rodila velika gospodarska kriza, ki tare agrarne države še bolj kakor industrijske. Mašinsko obdelovanje polj v ameriških Združenih državah, Kanadi, Argentini, Avstraliji, Rusiji itd., je v zadnjih letih dvignilo produkcijo agrarnih produktov, zlasti še žita na tako višino, da krije lahko vso svetovno potrošnjo. Mimo tega so pričele v zadnjih letih tudi takozvane industrijske države posvečati vedno več pažnje svojemu deloma že zamrlemu poljedelstvu. Nekatere teh držav so segle že po agrarni avtarkiji. Pogledimo samo v Nemčijo, Avstrijo, Italijo, Francijo in Anglijo, kako visoko so dvignile pridelovanje agrarnih produktov!

Vse to je moralo povzročiti zastoj v trgovini z žitom, moko in drugimi pridelki, polifabrikati in fabrikati. Agrarne države Jugoslavija, Rumunija, Bolgarija, Madžarska, Poljska itd., ki jim je poljedelstvo glavni, deloma pa celo skoraj edini vir dohodkov, so zaradi tega izgubile tržišča. Njihova izvozna trgovina je zastala, zaloge so se nakopičile, cene padle in izostali so tako prihodi poljedelcev kakor tudi držav samih. Trgovinske bilance so postale pasivne, vsahnil je redni in zadostni pritek deviz, s tem pa redni vir sredstev za redno plačevanje mednarodnih obveznosti. Zaradi slabe kupčije so poljedelci obubožali, zadolžili so se in postali slabi konsumenti industrijskih produktov. S tem so bili seveda oškodovani še ostali stanovi, in ker je družba organizem, v katerem je vsak od navezan na drugega in so vsi medsebojno najtesneje povezani, je moral nastati splošni padec blagostanja.

Med tem pa, ko so se agrarni produkti zaradi izgube zunanega in zmanjšanja notranjega trga silno pocenili, da nekod izkupiček že niti ne krije več produkcijskih stroškov, so industrijski

ohranili stare visoke cene ali so jih v posameznih primerih celo povišali. Industrijska produkcija je namreč tesneje povezana medsebojno, kakor je agrarna, za katero zlasti v državah srednje in vzhodne Evrope ne stoji velekapital s svojo blagodejno pomočjo, kakor stoji za industrijo. Nastalo je torej veliko nesoglasje med cenami poljskih pridelkov in tvorniških izdelkov, ki ga občutimo tudi mi na lastni koži skoraj vsak dan sproti. Nadaljna posledica je plačilna nesposobnost pretežno agrarnih držav glede kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti napram industrijskim državam-upnicam. Dasi so s svojo gospodarsko in kreditno politiko večinoma same povzročile krizo agrarnih držav, odnosno jo znatno povečale, se drže striktno svojih zahtev in se celo v pogajanja za moratorije nerade spuščajo.

Agrarna konferenca srednjeevropskih in vzhodnoevropskih držav v Varšavi, se je zato sestala v prvi vrsti zato, da pretrse vsa ta pereča vprašanja in najde skupne obvezne smernice za vse eventuelne obrambne akcije. Na dnevnem redu so predlogi glede znižanja razlike med cenami agrarnih in industrijskih produktov, glede medsebojne pomoči, nastopa napram državam-upnicam itd. Poljska je že takoj ob otvoritvi predlagala, naj se zahteva od teh držav, da sprejmejo odplačevanje obveznosti in natura, to se pravi v agrarnih pridelkih. Uvoz naj se kontingentira za vsako državo posebej in podlaga pri tem naj tvorijo zapadajoča plačila. Agrarne države bi tako spravile na tuja tržišča več svojih pridelkov, krile bi z njimi svoje obveznosti, obenem pa plačevale same producentom blago v domači valuti, torej brez potrebe nabavljanja deviz.

Kako bodo države-upnice sprejele sklepe agrarne konference v Varšavi, je seveda veliko odvisno od solidarnosti sodelujočih sil. Če bodo srednjeevropske in vzhodnoevropske agrarne države ustvarile močno enotno fronto, potem je več nego gotovo, da bodo uresničile vsaj del svojih teženj. S svojo politično močjo bodo močna sila proti finančni moči industrijskega velekapitala.

Politična bolezen Adolfa Hitlerja

VELIKA NESOGLASJA V VRSTAH NARODNIH SOCIALISTOV. NOVI NE-MIRI IN SPOPADI. NAMERE PAPENOVE VLADE.

BERLIN, 26. avgusta. »Z w ö l f U h r B l a t t« poroča, da je Hitlerjevo zdravje močno zrahljano in da bo moral bolnik na vsak način v kak sanatorij. Ta vest zaenkrat še ni potrjena, gotovo pa je, da je Hitler v svoji stranki moral kapitulirati pred najradikalnejšimi elementi in se je ta kapitulacija jasno manifestirala v najbesnejših demagoških napadih in hujskanju množic. Vlada je morala poseči po ostrejših sredstvih in je ustavila zaradi žalitev državnega kancelarja izhajanje berlinskega glavnega narodnosocialističnega lista »Der Angriff« do 31. t. m., v Beuthenu pa je po ponovnih nočnih izgredih proglasila neke vrste obsedno stanje.

Policija je morala proti narodnosocialističnim napadalnim oddelkom, ki so se od vseh strani vozili z avtomobili v Beuthen, nastopiti z orožjem. Splošno zmedo v mestu so izrabili brezposelni in oplenili več trgovin. V

takih razmerah, ki že popolnoma sfilčijo državljanski vojni, so zmernejši krogi v narodnosocialističnih vrstah stopili v stike z vlado glede sestave nove vlade in se nekateri predstavniki zadevno že pogajajo z generalom Schleicherm. Narodni socialisti bi radi vstopili v rekonstruirano Papenovo vlado.

Kljub temu pa je skoro gotovo, da bo državni zbor razpuščen in ne bo imel niti prilike, da bi se konstituiral. Vlada bo skušala izvesti prevrat od zgoraj, da bi tako preprečila prevrat od spodaj. Narodni socialisti so izgubili končno zaslonbo tudi pri vseh konzervativnih krogih. Organi nemške nacionalne stranke in konzervativni listi pravijo, da ne morejo sodelovati niti simpatizirati z narodnimi socialisti, ki izvajajo le demagoški razdor, in ki so edini krivi, da Nemčija ne more priti do urejene desničarske vlade.

General San Jurio pomiloščen

IZID PROCESA PROTI ŠPANSKIM MONARHISTIČNIM VSTAŠEM. SKLEP VLADE. VARNOSTNI UKREPI.

MADRID, 26. avgusta. Vodja monarhističnega prevrata bivši general San Jurio je bil obsojen na smrt, njegov sin stotnik Justo San Jurio je bil oproščen, dočim je bil general Herrand obsojen na dosmrtno ječo, polkovnik Infante pa na 12 let in 1 dan ječe. Vlada je prejela iz vse države, kakor tudi iz tujine, številne brzojavke in pisma, v katerih se del piscev, raznih uglednih osebnosti, zavzema za pomilostitev generala San Juria, drugi del pa zopet energično zahteva njegovo takojšnjo usmritev. Francoski madridski poslanik Hevré je v imenu francoske vlade zaprosil za generalovo pomilostitev in povdarjal, da je general San Jurio vitez francoskega velikega križa častne legije in je aktivno sodeloval v bojih v Maroku.

V raznih španskih mestih so nastale krvave protimonarhistične demonstracije, ki sta jih morala udušiti policija in vojaštvo. Vlada se je včeraj dopoldne v vojnem ministertvu sestala k izredni seji in razpravljala pod predsedstvom ministrskega predsednika Azana o pomilostitvi generala San Juria. Sklep seje je bil, da se smrtna obsodba spremeni v dosmrtno prisilno delo in bo vlada ta svoj sklep predložila tudi v odobritev parlamentu, ki ga bo najbrže odobril. Po proglasitvi obsodbe nad generalom San Juriom in tovarišem so bile takoj odredene v Madridu in ostalih mestih stroge varnostne mere za primer demonstracij. V strogi pripravljenosti je tudi madridska vojaška posadka.

Albansko priznanje

PARIZ, 26. avgusta. Tukajšnje albansko poslanštvo je objavilo naslednje obvestilo: »Nekateri listi so iz tujih virov prinesli vest, da obstojajo v Albaniji zarote proti sedanjemu režimu. Dejansko pa so bile aretirane le nekatere osebe, ki ne pripadajo nobeni organizirani stranki in ki so skušale kaliti javni red in mir v državi.«

Važen in potreben zakon

BUKAREŠTA, 26. avgusta. Posebna ministrska komisija je izdelala načrt posebnega novega zakona o kontroli imetja posameznih državnih uradnikov in politikov v Romuniji. Načrt bo v kratkem predložen v odobritev parlamentu. Kontrola imetij bodo vodila redna sodišča, ki bodo vsako nepošteno pridobljeno bogastvo zaplenila v korist države, ovaditelji pa bo prejeli primerno nagrado. Če bi se pa ovadba izkazala kot neutemeljena, bo kaznovan.

Državlјanska vojna v Braziliji

LONDON, 26. avgusta. Iz Ria de Janeiro poročajo uradno, da bombardirajo vladne čete sektorje na severni fronti. V Rio Grande do Sul je bilo formiranih novih 8 bataljonov, ker so se tudi v tam-

kajšnjih krajih pojavili vstaši. Poročilo revolucionarne vlade v Sao Paulo pa pravi, da se je pričela v kraju Cunha nova bitka in so vstaši vladne čete zapodili v beg.

ČEŠKOSLOVAŠKI VOJNI MINISTER NA BLEDU.

BLEDE, 26. avgusta. Predvčerajšnjim je prispel na Bled z brzovlakom čez avstrijsko ozemlje češkoslovaški vojni minister Jan Viskovský s svojo družino. Na Bledu bo ostal na oddihu dalje časa, nato pa bo odpotoval na Jadran. V razgovoru z novinarji je izrazil občudovanje nad naravnimi krasotami Bleda in okolice, kjer je prvič v življenju.

ZAROKA ANGLEŠKEGA PRESTOLNASLEDNIKA.

STOCKHOLM, 26. avgusta. Angleški prestolonaslednik in njegov brat Jurij bosta v oktobru odpotovala v Stockholm v goste k švedski kraljevski rodbini. Ob tej priliki se bo baje valeški princ zaročil z neko švedsko princeso.

OBISK POLJSKEGA UČENJAKA.

BEOGRAD, 26. avgusta. Znani mladi poljski etnograf Josip Obrembski se mudi na študijskem potovanju po Južni Srbiji. Obiskal je tudi Skopje, kjer zbira gradivo za obširno študijo, ki jo namerava izdati.

Novo vrenje na Daljnem vzhodu

PRED NOVO JAPONSKO OFENZIVO V MANDŽURIJI IN MONGOLIJI. — BOJI Z USTAŠI. — BOJKOT V ŠANGHAJU.

WASHINGTON, 26. avgusta. Po informacijah iz Tokia namerava japonska vlada v začetku septembra pričeti novo veliko ofenzivo z izgovorom, da hoče zadušiti delovanje kitajskih razbojniških čet v Mandžuriji. Poleg tega se pripravljajo japonske čete v Mandžuriji na vpad v mongolsko pokrajino Jehol. Sodi se, da bo japonska vlada še pred sestankom Društva narodov priznala vlado neodvisne Mandžurije. Japonski zunanji minister je predvčerajšnjim v parlamentu izjavil, da je edini izhod za rešitev mandžurskega vprašanja priznanje Mandžurije kot neodvisne države. Pri tem je naglasil, da bo japonska vlada to v kratkem tudi uradno storila.

TOKIO, 26. avgusta. V bližini mesta Činguan v Mandžuriji so se vneli med japonskim vojaštvom in nerednimi četami hudi in krvavi boji, v katerih je padlo okrog 500 Kitajcev. Kitajski vstaši so ujeli in odpeljali tudi nekoga japonskega konzularnega uradnika.

ŠANGHAJ, 26. avgusta. Bojkot japonskega blaga, ki ga podpirajo tudi na odgovornih mestih, je zopet povzročil skrajno napete odnose med Kitajsko in Japonsko. Zaradi tega bojkota so Japonci znatno olačili svojo posadko v Šanghaju. Poveljnik japonskih čet je izdal proglas, v katerem zagotavlja japonskim rojakom, da bo znal japonsko vojaštvo vedno zavarovati njihovo življenje in premoženje. Položaj se splošno smatra kot zelo resen.

PRIČETEK ŠOLSKEGA LETA.

LJUBLJANA, 26. avgusta. Pričetek šolskega leta na podeželskih in mestnih osnovnih šolah v Sloveniji bo 1. septembra, na osnovnih šolah glavnega mesta Ljubljane pa 5. septembra.

PICCARD DOBIL KONKURENTA.

LONDON, 26. avgusta. Anglež Oswald Schort se pripravlja na polet v stratosfero in zatrjuje, da bo znatno potolkel Piccardov rekord, ker se bo dvignil s svojim balonom najmanj 27.000 metrov visoko.

Dnevne vesti

Franjo Bureš peldesetletnik

Danes obhaja 50letnico svojega rojstva naš znani mariborski urar g. Franjo Bureš. Jubilant je bil rojen na Češkem in je prišel pred 29 leti kot mlad urarski pomočnik v Maribor, kjer se je že leta 1907 osamosvojil in odprl lastno delavnico in trgovino na Aleksandrovi cesti blizu kolodvora. Prinesel pa je tudi s seboj slovansko zavest in pravo slovansko srce ter stopil v stike z mariborskimi narodnjaki. Bil je prvi v pripravljalnem odboru za ustanovitev Sokolskega društva v Mariboru ter pomagal pri ustanovitvi. Dolga leta je stal v ospredju telovadnih vrst in deluje še danes kot podstarosta Sokola matice.

V tistih težkih časih pred in med vojno, ko se je narodnjakom in rodoljubom ludo godilo, je bil nevstrašen in mnogo se je trudil tudi za češko-slovensko zблиžanje. Bil je ustanovitelj Češkega kluba v Mariboru, kateremu je še danes predsednik. Številni češki tečaji, ki so bili pod okriljem kluba, v katerih so se preinogli Mariborčani seznanili in se naučili bratskega jezika, so plod njegovega dela in prizadevanja. Ni se zaprl v svojo delavnico, ponosen je bil vedno kot obrtnik in je kot tak tudi vedno in vsepovsod nastopal. »Ne samo, kar velela mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan«, so načelne besede v njegovem življenju.

Bil je med prvimi, ko so ustanovili obrtno društvo in se vsikdar vneto zavzemal za interese obrtnikov. Sedaj je že več let agilni in požrtvovalni predsednik Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru, kakor tudi načelnik urarske zadruge. Določeni in izbrani pa je tudi za predsednika novega okrožnega nadzorstva obrtnih zadrug. Dolgo časa je jubilant občinski svetnik mariborskega občinskega sveta, kjer je vedno najboljši bорец za pravice obrtnikov in najboljši zagovornik obrtniških interesov.

Da se vsaj malo oddolži svojemu stanovskemu tovarišu, bo priredila Zveza obrtnih zadrug 17. septembra zvečer v Narodnem domu proslavo njegove peldesetletnice, na kateri mu bo izročila album s posvetili in podpisi vseh zadrug pri katerih je deloval ali še deluje.

Številnim čestitkam za njegov petdeseti rojstni dan se pridružujemo tudi mi in mu kličemo: Še na mnoga leta!

Pred važnimi komunalnimi vprašanji

Mestni župan g. dr. Lipold je sklical za četrtek 1. septembra ob 18. uri četrto redno sejo mestnega občinskega sveta. Dnevni red se je obširen in na njem so važna komunalna vprašanja, ki bodo povzročila našim občinskim očetom precej skrbi. Mnogo se je nakopilo prošelj za sprejem v občinsko zvezo. Tudi prošjo mestni uslužbenci, da bi se jim podaljšalo nedeljeno uradovanje še v mesecu septembru. Gradbeni odsek je izdelal predlog o imenovanju gradbenega odbora; razpravljali bodo o vprašanju, kje naj bi stala pravoslavna cerkev, bavili se bodo s projektom gradbe lesenih hišic in z drugimi zadevami, ki so v konfliktu z mestnimi gradbenim načrtom. Cel kup aktov pa ima finančni odsek. Ker postaja vedno bolj pereče vprašanje razširjenje mestnega vodovoda in se je to pokazalo tudi v zadnjih tednih suše, bo treba misliti na povečanje in na posojilo. Nadalje bodo razpravljali o prenestitvi banovinskega dečjega doma in o razširjenju mestne oskrbnišnice, o obračunu za kopališče na Mariborskem otoku, belili si bodo glave z bilanco mestne plinarne in mestnega avtobusnega prometa za lansko leto, sklepali o prošnji Narodnega gledališča, da bi se obveza mestne občine pri mestni hranilnici za dobo 10 let zvišala od 70.000 na 85.000, razpravljali o vrnjenih pritožbah o davščini na nezazidane parcele, in o prošnjah za povračilo plačanih zneskov za to davščino. Rešiti bodo morali številne prošnje za podporo in nekatere pritožbe, kakor tudi več prošelj za podelitev dovolil za gostilno in trgovino. Na dnevnem redu je nadalje volitev članov občinskega sveta v upravni odbor Mestne hranilnice, poročilo reorganizacijskega odseka in poročilo konference delegatov avtobusnih podjetij v svrhu složnega nastopa pri aktualnih vprašanjih mestnega avtobusnega prometa.

Iz sodne pisarniške službe.

Pisarniški oficijal Rafael Gruden je premeščen iz Doljne Lendave na Vrhniko, kanclist Janez Žagar pa iz Murske Sobote v Rogatec. Za sodna pisarniška pripravnika pa sta imenovana na področju višjega deželnega sodišča Josip Stalcer in Fran Ralca, oba pri sodišču v Mariboru.

Izredni občni zbor gremija trgovcev.

Gremij trgovcev v Mariboru opozarja svoje člane na izredni občni zbor, ki bo jutri v soboto ob 20. uri pri »Orlu«.

Potrdila o neposrednem davku.

Potrdila o neposrednem davku, ki jih morajo imeti dijaki srednjih šol pri vpisu radi šolnine, ni treba kolkovati.

Deška meščanska šola v Mariboru.

Pričetek šolskega leta. Dne 29., 30. in 31. avgusta so privatni izpiti z vsakokratnim pričetkom ob 8. uri. Za izpit potrebne pripomočke naj prinesejo učenci seboj. V četrtek 1. septembra so popravni (ponavljalni) izpiti za vse razrede s pričetkom ob 8. uri. Učenci, ki imajo popravni izpit, naj prinesejo seboj letna izpričevala in dijaške knjižice. V petek, soboto in nedeljo 2., 3. in 4. septembra je vpisovanje v vse razrede od 8. do 12. ure. Vsak vpisanec vplača za sedaj v zdravstveni fond znesek 20 Din. O vplačilu vpisnine in šolnine bo naknadno odločilo ministrstvo prosvete. Vsak vpisanec naj pazljivo prečita objavo na šolskih vratih.

Druga državna dekliska meščanska šola.

Vpisovanje učenk v 2. državno deklisko meščansko šolo bo 1., 2. in 3. septembra t. l., vsak dan od 8. do 12. ure. Iste dni bodo tudi popravni izpiti. Začetna šolska maša bo 9. septembra ob 8. uri. Naslednji dan, dne 10. septembra, bo začetek rednega pouka. Izpitni red je priložen na razglasni deski v I. nadstropju.

Zahteve učitelstva.

Tridnevni kongres Združenja jugoslovanskega učitelstva v Beogradu je bil včeraj zaključen. Kongresa se je udeležilo okrog 1000 učiteljev iz vse države. Razpravljali so zelo obširno o strokovnih in stanovskih zadevah. Sprejeta je bila 38 točk obsegajoča resolucija, ki poziva med drugim neorganizirane učitelje in učiteljice naj vstopijo v organizacijo, do bo zamogla zastopati ves učiteljski stan in vso narodno šolo. Nadalje so omenjene v resoluciji zahteve, naj glavni upravni odbor strogo zastopa interese učiteljskega stanu, naj se prizna učitelstvu stalnost in naj se preneha s premeščanjem med šolskim letom. Učitelji, ki se doslužili, naj se upokoje, kot maksimalna doba za dosego polne pokojnine, naj se določi 32 let. Uredi naj se vprašanje šolskih knjig in ukine monopol, sprejemni izpiti za srednje šole pa se naj odpravijo.

Devetdesetletnica krojaškega mojstra.

Te dni obhaja v Ljutomeru devetdesetletnico svojega rojstva bivši krojaški mojster g. Ivan Sagaj, v nedeljo 28. t. m. bo pa skupaj s svojo ženo slavil še 65letnico skupnega zakonskega življenja. Jubilant hodi kljub svoji nenavadni starosti še vsak dan po ljutomerskih ulicah, kjer vzbuja s svojo častljivo brado splošno občudovanje. Ljutomerska zlata vinska kapljica mu je bila tisti čudežni eliksir, ki mu je omogočil tako trdno in zdravo življenje. Pridružujemo se številnim gratulantom in želimo g. Sagaju, da bi prav tako čil slavil tudi stoletnico svojega rojstva!

Za povzdigo fizične vzgoje.

V tečaj za fizično vzgojo našega naroda je bilo sprejetih pet slovenskih učiteljev, med njimi tudi Ivan Pretnar, učitelj v Zavrču. Tečaj se prične 6. septembra. Udeleženci bodo stanovali v domu JUU, kjer bodo imeli tudi vso prekrbo.

Novi kolkli.

Danes so se pojavili v prometu kolkli nove emisije po 25 par. Novi kolkli so podobni sedanjim po 10, 20 in 50 par, samo da imajo v cirilici in latinici napis, 25 par in so tiskani v temni barvi.

Kongres narodnih noš v Ljubljani

od 2. do 5. septembra 1932. Vsi udeleženci kongresa narodnih noš v Ljubljani uživajo ugodnost četrtinske železniške vožnje le, če pridejo na kongres v narodnih nošah. Kongresna pisarna bo obisk kongresa potrdila na legitimacijah samo udeležencem v narodnih nošah.

Opozorilo obrtnikom.

Pri obrtnikih se javljajo osebe, ki skušajo posredovati pri posojilih »Zanatske banke«, ter zahtevajo za posredovanje provizijo. Nadzorni odbor opozarja vse obrtnike, da »Zanatska banka« ni pooblastila nikogar, da bi bil opravičen posredovati o zadevi kreditov pri obrtni banki. Kdor pa želi posojilo, dobi informacije pri nadzornem odboru v Mariboru, Vetrinjska u. 11 I, ki je edini pooblaščen prevzemati prošnje za posojila.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 29. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 50 žarnic; do 5. septembra t. l. pa glede dobave akumulatorske baterije, 3 m gumijevga platna, 120 m ploščatega železa, 500 vijakov, 400 kg žičnikov, 40 m železa za okna, 10 plošč črne pločevine, krogličnega ležišča, 100 ventilov in 4 grafitnih verig, 10.000 krajinikov in delov za signalno napravo pri dvigalnem stroju. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.

Nova tovarna perila v Murski Soboti.

Te dni je pričela obratovati v Murski Soboti nova tovarna perila, katere lastnik je prekmurski veletrgovec g. Karl Šiftar. Doslej je dobilo v tovarni zaposlitev že večje število šivilj in prikojevalk.

Novo taksiranje računov.

Po zakonu o taksah so se kolkovali razni računi, fakture itd. po lestvici za kolkovanje. Po novem taksem zakonu pa je uvedena enotna taksa za vse račune brez ozira na višino računске vsote. Novo kolkovanje računov stopi v veljavo s 1. septembrom t. l. in morajo biti kolkovani vsi računi s kolkom za 25 par, na kar se opozarjajo zlasti trgovci in obrtniki, ker predvideva zakon o taksah za premalo in nepravilno kolkovanje petdesetkratno plačilo takse in poleg tega še posebno globo.

Tlakovanje mestnih ulic.

Te dni so pričeli dovažati v Sodno ulico granitne kocke za tlakovanje. Einspielerjevo ulico in Dovozno cesto na tovarni kolodvor pa so že pričeli tlakovati. Ko bodo kanalizacijska dela na Aleksandrovi česti gotova, bodo pričeli tlakovati tudi gorenji del te ceste.

Oddaja adaptacijskih del

v vojašnici »Vojvode Mišiča« v Mariboru bo potom ofertne licitacije 10. septembra t. l. pri inženjerskem oddelku poveljstva dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Opozorilo kostanjarjem.

Kostanjarji, ki žele v letošnji jeseni peči kostanj na območju mariborskega mesta, naj vložijo zadevne prošnje, ki pa morajo biti kolkovane, najpozneje do 10. septembra, na naslov mestnega županstva, ker se na zakasnele prošnje ne bo oziralo.

Kavarniške cene.

Kakor doznavimo, nameravajo tudi naše kavarne povišati cene, izgovarjajoč se na novo zvišanje sladkornih cen in obdavčenje električnega toka. Obiskovalce kavaren, zlasti stalne, je ta vest neprijetno presenetila, ker so novi izdatki naravnost malenkostni napram novim cenam, ki naj bi se uvedle, zlasti ker so že sedanje zadosti visoke in se pripirjavljajo že sedaj na bolj redko posečanje kavarn.

Propagandna vožnja skozi mesto.

Mariborski »Motoklub« priredi jutri v soboto zvečer vožnjo z lampijoni skozi mesto. Start bo ob 20. uri na Glavnem trgu. Po propagandni vožnji priredi klub izlet v Radvanje, kjer bo razdelitev daril zadnje prireditve ob priliki »Mariborskega tedna. Uprava prosi svoje članstvo in prijatelje motornega sporta, naj se polnoštevilno udeleže jutrišnje vožnje in naj prinesejo s seboj vsaj en lampijonček.

Jesenska prireditev požarne brambe.

Tukajšnje Prostovoljno gasilno in reševalno društvo priredi 2. oktobra t. l. v vseh prostorih gasilnega doma veliko jesensko zabavo, katere čisti dobiček je namenjen za popravilo rešilnega voza št. 1., ki je že dolga leta v prometu in službi ter potreben temeljitega popravila. Poveljstvo prosi vsa društva naj bi na ta dan ne prirejale večjih prireditev.

Brezposelnost v Nemčiji.

Armada brezposelnih v Nemčiji se zmanjšuje. Sredi avgusta je štela 5 milijonov 383 tisoč, torej za 10 tisoč manj kakor 1. avgusta.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolezlosti žlez, izpuščenju na koži, tvorih uraynava »Franz Josefova« voda izborno toli važno delovanje črevesa. Odlični možje zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro prenese »Franz Josefovo« grenčico. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Evropske mednarodne veslaške tekme v Beogradu.

V času od 1. do 6. septembra bodo v Beogradu mednarodne veslaške tekme za evropsko prvenstvo. Za to priliko bo vozil iz Ljubljane v Beograd poseben izletniški vlak in je dovoljena četrtinska vožnja. Prijave sprejema in pojasnika daje pisarna »Putnika« v Mariboru.

Drugi tečaj za reševanje iz vode.

Krajevni odbor Rdečega križa v Mariboru priredi v prihodnjih dneh svoj drugi tečaj za reševanje iz vode, ki ga bosta vodila gg. dr. Zorjan (teoretično) in trener SSK Maribora Voggenhuber (praktično). Pismene ali ustneme prijave sprejema do najkasneje 29. t. m. tajnik Rdečega križa g. dr. Zorjan na okrajnem glavarstvu, soba 21. Javijo se naj samo dobri plavalci moškega in ženskega spola. Prvi tečaj v juniju se je končal z lepim uspehom. Tudi udeležba je bila izredno dobra. Najboljšo klasifikacijo so dosegli gg. Ljuban Mušič, Josip Podgorlec, Dušan Stucin, Sergei Schaup, Fr. Kos, in Hubert Pupis. Vodji prvega tečaja sta bila ravnatelj bolnišnice g. dr. Vrečko in g. Voggenhuber.

Članstvo strelskih družin mariborskega okrožja.

Ker bo 4. septembra t. l. otvoritev velikega nagradnega streljanja, združena z razvitjem prapora strelske družine v Ljubljani, se vabijo vse strelske družine mariborskega okrožja, da se v čim večjem številu udeležijo teh tekem in razvitja. One družine, ki bodo odpotovale z avtomobili, naj pričakujejo v Ljubljani na glavnem kolodvoru ostale strelce, ki pridejo z dopoldanskim vlakom, nakar bo celokupno mariborsko okrožje odkorakalo v sprejedu na strelišče. Vse strelske družine, ki ne odpotujejo z avtomobili, naj se poslužijo 4. septembra zjutraj osebnega vlaka, ki odhaja z mariborskega glavnega kolodvora ob 5.

Opozorilo strelcem!

Okrožna strelska družina v Mariboru poziva vse zvezne strelske družine, da čim prej odgovorijo na okrožnico glede udeležbe strelcev pri tekmi v Ljubljani. Ker gre za naročilo voznih legitimacij, se prosijo družine za takojšen odgovor.

Ker ga ne ljubi več.

Neki mojster s Pobrežja je hodil dolga eta vasovat k lepi šivilji Rozini v Zrkovce. V zadnjem času pa je dekle začelo zavračati njegovo ljubezen. To je šlo zaljubljenemu in ljubezni željnemu mojstru tako na živce, da je sinoči krvavo obračunal z nezvesto Rozino. V svoji hudi jezi in ljubosumnosti je segel po žepnem nožu in jo nevarno poškodoval na glavi. Ranjeno dekle so prepejali v tukajšnje bolnišnico, pri zapuščeni mojstru pa so se davi oglasili orožniki.

Slabe svedre so imeli.

Svedrovci so se zopet pojavili v našem mestu. Nekaj časa je bil mir pred njimi, preteklo noč pa so se lotili skuškovne trafike v Koroščevi ulici. Ko je v pozni noči vse potihnilo, so pričeli vrtati zid, ki pa je bil za njihove svedre pretrd. Brez uspeha so opustili svoj posel in izginili v noč.

Zagonetna smrt.

Včeraj popoldne se je oglasil pri posestniku Lukasu na Meljskem hribu hlapec Valentin Bajer iz Zamakove in prosil za delo. Ker ga je posestnik odslovil, je odšel in legel v bližini hiše pod reko drevo in tam zaspal. Ko so ga pa proti večeru Lukasovi nameravali prebuditi, je bil mrtev. Domneva se, da se je hlapec sam zastrupil. Danes popoldne bo odsaj tja sodna komisija, ki bo ugotovila vzrok hlapčeve smrti.

Vlomna tatvina.

Preteklo noč je neznan vlomilec s ponarejenimi ključi odprl dvoriščna vrata gostilne Križnič v Dajnki ulici, se splazil v točilnico in pobral iz miznice, kjer je shranjevala natakara denar, 350 Din drobiža in tri škatle »Zeta« cigaret. Ko je opravil svoj tatinski posel, je jadrno izginil v noč. O vlomu je obveščena policija, ki poizveduje sedaj za predrznim vlomilcem.

Čikaški župan o prohibiciji

POSLEDICE SUHEGA REŽIMA V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

Župan šestega največjega mesta na svetu — Chicaga, lani izvoljeni Anton Čermak, se mudi te dni na turneji po svoji stari domovini Češkoslovaški. Že v začetku svojega županovanja se je proslavil s svojo energično ofenzivo proti čikaškim gangsterjem, ki jih je vodil Al Capone. Župan Čermak je po rojstvu Čeh, doma iz rudarskega mesta Kladna blizu Prage. Po dolgih letih se je vrnil v domovino, kjer je obiskal skoro vsa večja mesta, ki so ga silajno sprejela.

Med drugim je Čermak obiskal tudi Plzen, največje mesto na zapadnem Češkem, ki slovi poleg ogromnih metalurgijskih Škodinih tvornic tudi po svojih velikih pivovarnah, ki že nad 90 let varijo najboljšo pivo na svetu. Čermak je kot član demokratske stranke pristaš ukinitve ali vsaj omiljenja prohibicijskih zakonov v Zedinjenih državah, ki prepovedujejo vsako produkcijo in prodajo alkoholnih pijač.

Zaradi tega je Čermak v Plznu, rodnem mestu najboljšega piva, obširno govoril o problemih prohibicije. Rekel je, da je 25 let skrbno opazoval vso borbo za uvedbo prohibicije v Zedinjenih državah in njene posledice, kar ga je končno dovedlo do tega, da je postal pristaš »mokrih«. Propagatorji prohibicije so pričakovali od alkoholne prepovedi znižanje števila zločinov, duševno bolnih, bolnišnic in ubojnic, zaporov in policijskih stražnikov. V vseh teh nadah pa so se zmotili.

Število zločinov je pod vplivom zločinških »bootleggerskih« tolpe, to je tihotapcev alkohola, znatno naraslo, zdravje štirih milijard ljudi pa je pokvarjeno s tajnim uživanjem slabih in močnih alkoholnih pijač še mnogo bolj, kakor poprej in močno je bilo zvišano tudi število čuvarjev javne varnosti. Samo v Chicagu so morali zvišati že prvi mesec po uvedbi suhega režima število stražnikov za 1000 mož.

Dalje je Čermak v svojem govoru opozoril na veliko škodo, ki jo je prohibicija prizadela narodnemu gospodarstvu. Pred uvedbo prohibicije je bilo v Chicagu 7000 gostiln, ki so plačale mestu nad 10 milijonov davka. Že prvi dan po objavi prohibicije je bilo odprtih v Chicagu 15.000 tajnih trgovin alkoholnih pijač, to je 10 milijonov dolarjev je bilo izgubljenih. Zaradi tega so morali biti zvišani drugi davki. »Pri tem pa prohibicija ni omejila konzuma alkohola, temveč je le povzročila, da stane danes sodček piva 55 dolarjev in se to pivo vari iz starih čevljev, dočim je veljal prej sod dobrega čevlja samo 27 dolarjev,« je rekel Čermak.

Svoj govor v dvorani plzenskega mestnega magistrata je zaključil s tem, da je povabil vse svoje poslušalce na čikaško svetovno razstavo, ki bo v juniju l. 1933. Pri tem je izrazil upanje, da bo mogel svoje rojake pogostiti z dobrim plzenskim pivom, ker pričakuje, da bodo prohibicijski zakoni dotlej že ukinjeni ali pa vsaj omiljeni. To prepotrebno spremeni-

bo prohibicijskih zakonov pričakuje Čermak že od letošnjih predsedniških volitev, pri katerih do nastopil, kakor je znano, kot kandidat »mokrih« demokrat Franklin Roosevelt.

Čikaški župan Čermak je obiskal in pregledal tudi vse plzenske pivovarne, ki od ameriških predsedniških volitev tudi v resnici pričakujejo zvišanje svoje produkcije. Pred vojno je bila Amerika največji konzument plzenskega piva, najljubši pa je bil Amerikancem izborni izdelek plzenske Meščanske pivovarne, ustanovljene l. 1842., znan tudi pri nas pod imenom »Prazdroj«. Med vojno je izguba ameriškega trga izzvala veliko krizo plzenskih pivovarn in se ta kriza močno čuti tudi še danes, ko je pivska trgovina v urejenih povojnih razmerah popolnoma preorientirana. Občuten udarec plzenskemu pivovarstvu je prizadela tudi splošna gospodarska kriza. Konzum piva na Čehoslovaškem pada, kakor tudi drugod, zaradi oslabitve konzumne zmoglosti prebivalstva, uvoz v tujino pa je otežkočen z visokimi uvoznimi carinami

in deviznimi naredbami v večini držav.

Plzenske pivovarne so se dobro pripravile za primer, da bodo v Ameriki zmagali »mokri«. Kapaciteta produkcije Meščanske pivovarne znaša na leto 1.000.000 hektolitrov, vendar pa je zaradi krize sedaj močno reducirana. V primeru napovedane ugodne konjunkturo in zagotovljenega tržišča pa bi se dala naglo še izdatno dvigniti. Plzenska Meščanska pivovarna vzdržuje n. pr. v Hamburgu ogromno skladišče za svoje odlične proizvode. Odtod bi bil dirigan ves pivski promet v Ameriko. Nedavno so bila ta skladišča še popravljena, modernizirana in znatno razširjena. Plzenska pivovarska industrija se že sedaj pripravlja, da vrže v primeru, da zmagajo v Ameriki demokrati, pivo v čim krajšem času v zadostni množini na ameriški trg. Dober sloves plzenskega piva se niti med niti po vojni v Ameriki še ni izgubil in zato češki pivovarji upravičeno pričakujejo, da se bodo uresničile mnoge obetajoče besede čikaškega župana Čermaka. Če pa že ne bo popolnoma ukinjena prohibicija, bo nedvomno omiljena toliko, da se bodo smele prodajati lažje vrste alkoholnih pijač, med njimi tudi pivo.

Sport

ISSK Maribor: Gradjanski

Odločilna borba v prvi ligi.

Zagrebski sportni tisk od torka dalje stalno podčrtava važnost nedeljskega srečanja »Maribora« z »Gradjanskim«, označujoč ga kot »vrlo važnega«.

Nedvomno je važno v nedeljski tekmi predvsem vprašanje renomeja. Gradjanski bo hotel vnovič dokazati, da je še vedno najboljši klub v prvi ligi in bo sigurno tako zaigral kakor v najboljših dneh. Tradicija je važen faktor. In Gradjanski jo ima, lepo in slavno, kakor malokateri klub v Jugoslaviji.

Interes za nedeljsko tekmo je zelo velik, saj je moštvo Gradjanskega najbolj znana in najbolj privlačljiva enajstovica Zagreba. Njegova zmaga nad Primorjem 10:0 še ni pozabljena in je zadosten dokaz o moči nedeljskih gostov. Značilno je, da se Zagrebčani temeljito pripravljajo na nastop in da se pripravljajo več izletnikov v Maribor, ki naj bi nudili Gradjanskemu dovoljne moralne opore.

Delo ISSK Maribora mora biti v nedeljo uspešno; boriti se mora z največjo voljo, elanom in duhom, ki bo sam ustvarjal čudeže, držeč se devize: Ne kloniti!

Tekma bo v nedeljo ob 17. na igrišču ISSK Maribora, in sicer ob vsakem vremenu. V predgri se srečata mladini Gradjanskega in Maribora.

Tekmovanje za juniorski pokal SK Ilirije.

Medklubske odbore za izvedbo tekem za juniorski pokal SK Ilirije v Ljubljani je vpošteval protest SK Železničarja proti tekmi ISSK Maribor I:SK Železničar I 3:0 z dne 15. t. m. s tem, da se mora odigrati ponovna tekma. Zaradi nejasnosti v razpisu MO ni mogel v celoti

ugoditi protestu, za bodoče pa popravlja zadnji stavek točke 4 razpisa sledeče: »Vsak igralec sme igrati v vsakoletnem tekmovanju le za eno moštvo«.

Sodniki za nedeljske tekme določeni.

Za nedeljske državne prvenstvene tekme so delegirani ti-le sodniki: v Mariboru: Gradjanski: Maribor g. Šneler iz Ljubljane; Hajduk: Slavija g. Fabris; Ilirija: Primorje g. Willer.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno.

Mednarodno prijateljsko tekmo SK Mureck:SK Mura, ki bo v nedeljo 28. t. m. v Murski Soboti, sodi g. Bergant.

Sokolstvo

Prosvetni tečaj mariborske Sokolske župe.

MSŽ je otvorila danes ob 8. uri v Narodnem domu 3dnevno prosvetno šolo, katero poseča preko 70 poslušalcev iz vsega župnega ozemlja. Razveseljivo visoko število prijavljenih priča, da članstvo pravilno razumeva prosvetno sokolsko delo, zlasti na deželi, kjer si Sokolstva brez prosvete niti misliti nemo. Po poklicu so slušatelji večinoma iz vrst učiteljskega, ki ima gotovo največ zmožnosti in prilike, da vrši sokolsko poslanstvo med našim ljudstvom. To dejstvo je treba v današnjih težkih časih posebno poudariti in prepričanje, da bo šola prinesla one uspehe, ki jih od nje pričakujejo prireditelji in Sokolstvo, je povsem upravičeno. Tečaj vodi župni prosvetar br. Rupert Lintner. Danes so bila idejna predavanja dr. M. Kovarčiča, Lintnerja in drugih. Drevo ob 20. uri bo v mali dvorani Narodnega doma lutkovna predstava, namenjena predvsem slušateljem prosvetne šole, vabljeni so pa tudi drugi prijatelji lutkarstva. Vstopnine ni.

LJUBLJANSKI
VELESEJEM

„Ljubljana v jeseni“

od 3. do 12. septembra 1932

Kulturna in gospodarska razstava. Kmetijstvo (razstava mleka, sira, medu, zelenjave, jaje, vina). Perutnina, kunc, goveja živina (3. in 4. IX), konji (11. IX), psi (8. IX). Alpska razstava, tujski promet. Razstava slovenske knjige, umetnosti, fotografij. Razstava »Domače ognjišče«. Industrijski in obrtni oddelek. Revija narodnih noš 4. IX. Tekmovanje harmonikarjev 11. IX.

50% popust na železnica.

Legitimacije po Din 30.— se dobe pri denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, večjih postajah dravske banovine in biljetarnah »Putnika«. — Prenosišča preskrbljena. 2746

Poljčane

Smrtna kosa. Umrla je te dni po dolgem trpljenju in bolehanju ga. Jesenikova, žena upokojenega železničarja. Dve leti je bila priklenjena na posteljo, kjer ji je neozdravljivi rak razjedal telo in dušo. Pogreba se je udeležilo veliko število ljudi, zlasti železničarjev, ki bodo pokojnico ohranili v najlepšem spominu. Pevski odsek Sokola ji je zapel doma in ob grobu ganljive žalostinke. Možu, ki ji je z vzorno požrtvovalnostjo stal ves čas bolezni kot tolažnik ob strani, iskreno sožalje!

Drugi telovadni nastop šentjernejskega Sokola v nedeljo je uspel nad vse pričakovanje. V velikem številu se ga je udeležilo poleg edinic iz Keblja, Oplotnice, Zreč, Konjic in Loč tudi članstvo iz Poljčan s celokupnim pevskim odsekom pod vodstvom pevovodje šolskega upravitelja br. J. Živka iz Studenic. Šentjernejski Sokol je od lani vidno napredoval. Ne samo, da je izpopolnil in pomnožil svoje oddelke, temveč si je kljub težkim časom iz lastnih sredstev nabavil tudi vse potrebno telovadno orodje. Pri telovadbi, kjer so pod vodstvom načelnika Zagažena nastopili vsi oddelki, so se najbolj strumno in skladno postavili četaši. K uspelemu nastopu, ki so se ga v razveseljivem številu udeležili tudi domačini, vrlemo šentjernejskemu Sokolu čestitamo!

Shod JRKD v St. Jerneju. Istega dne je bil po telovadbi na okrašenem šolskem prostoru shod, ki ga je sklicala okrajna organizacija JRKD iz Konjic. Na njem so govorili poslanec dr. Auer iz Siska, domači poslanec Gaišek, dr. Mejak in notar Jereb. Domačini so jim priredili svečan sprejem in izvajanjem z zanimanjem sledili. Šentjernejšanom in vsem, ki so v nedeljo prisostvovali tej manifestaciji za domovino in kralja, ostane ta dan v najlepšem spominu.

Spominiaite se CMD

Jože Kostanjevec:

Med potjo

Vlak je vozil s polževo naglico. Večerno solnce je sijalo skozi okno natlačene kupeja tretjega razreda in prav po nepotrebnem nadlegovalo zarijevale obraze delavcev, od dnevnega napora prežnojene. Oči so mežikale, roke so segale v lase, v brado, v nedrije, vsepovsod, kamor se je bil nabral podnevi prah in se naselila nesnaga iz brnečih in bruhačih strojev. A razpoloženje je bilo veselo, izmed mahanja z rokami so se svestili zobje in režala zevajoča usta. Oči, roke in usta, vse je vedelo, da gre proti domu in da se začenja oddih v domačem krogu. Videlo se je tem ljudem, da imajo domove in da so navzlic vsemu še ljudje. Blagor jim! —

V tem kupeju sta si sedela nasproti dva starejša moža, ki očitno nista spadal med drugo družbo. Molče sta se opazovala, takole od strani, kakor bi brskala po spominih davno minulih dni.

Prvega oči so izpraševale: Kje sva se že videla?

Drugega so odgovarjale: Permojkuš,

da se pozna že dolgo!

Prvega: Pa povej od kje?

Drugega: Kaj bom pravil, ko je že tako dolgo, da sem pozabil tvoje ime.

Prvega: Ej prijatelj, ta čas ko sva se midva prvič videla, je bila še samo ena vera in ena misel. Ali ni res?

Drugega: Ta bo kmalu uganil, kdo sem. Ker ima še sedaj samo eno vero in eno misel. Ko sem pa jaz že davno spoznal, da je na svetu potrebno še vse kaj drugega.

Vlak je zažvižgal na postaji, delavci so izstopili, vstopil ni nihče. Ko se je premaknil naprej, je hipoma izpregovoril prvi:

»Gospod Kafol, kaj ne?«

Drugi: »Odkod me poznate, nisem imel še časti?«

Prvi: »Morda res ne.«

Drugi: »Res ne.«

Prvi: »To je zelo verjetno, ker čast je presneto dvorezen meč.«

Drugi: »Kako to, me li hočete žaliti?«

Prvi: »Niti v mislih ne, saj ste res gospod Kafol.«

Drugi nenadoma iztegne roko in mu jo poda, rekoč: »Zdaj te poznam, oprosti,

ti si Jože Majhen. Skupaj sva sedela v ljudski šoli, najprej v prvi klopi, potem so pa mene presedlali kar v zadnjo, oslovsko. Spadal sem namreč tja.«

Prvi: »Morda pa ne, učitelj se je zmotil, moral bi bil mene dati tja zadaj.«

Drugi: »Ne, počakaj! Vsakemu svoje. Oslji spadajo vedno v prve vrste.«

Prvi: »Hahaha, hahaha.«

Drugi: »Kaj se smeješ. Nimaš pravice. Zakaj si ostal vedno na prvem mestu? Glej, spominjam se dobro na te. Bil si tako droben, nežen dečko, da so te samo gledali. In tako brihten si bil, da se te je celo učitelj bal. Pa nisi storil žalega nikomur. Vsi so rekli, da ne dočakaš desetega leta. Prav za prav bi bil moral umreti že v tretjem mesecu po rojstvu ali pa v osmem pred rojstvom. Zdaj si pa tak hrust. Oj, čudna so pota božje previdnosti! Pa povej mi, kako se ti kaj godi? Slišal sem, da si velik gospod in da zapoveduješ veliki množici, skoro celemu našemu narodu. Ali ne bi mi mogel kaj pomagati?«

Prvi: »Motiš se, to nisem jaz, to je moj najmlajši sin. Pa mu piši! Sestavim ti pismo jaz, pa odšteti mi moraš takol

sto dinarjev za koncept. Boš videl, da bo zaleglo.«

»Ej, ti si hudič. Kje pa naj vzamem? Včasih so delali to zastoni. Prišli so samo k meni, stara se je zagnala za ognjišče, podavila nekaj piščancev in jih spravila v pol ure na mizo. Vino je bilo doma. Pa pili in pili, jedli in jedli, vse zastoni. Ti pa zahtevaš sto dinarjev, to se pravi, še več ko štiristo staroveških piščancev. Pozna se ti, da si še danes v prvi klopi.«

Prvi vzdihne: »To je res. Pa posodi mi vsaj svojo trdo bučo.«

Drugi: »Ne morem, danes je draga. Med vojno mi je prav prišla, zaslužil sem si z njo nekako pet milijonov tedanjega denarja. Pa sem ga naložil v neko banko, ki je menda sedela tudi v prvi klopi kakor ti. Tako mi je sedaj ostalo samo še nekako osemsetstisoč dinarjev. Kaj naj počnem z njimi? Hiše ne maram kupiti, tebi jih ne morem dati, pa se pobotajva! Piši kar tako na slepo srečo mojemu najmlajšemu, naj pomaga. Morda bo kaj vzkliklo.«

Vlak je pospešil svojo naglico, solnce je zahajalo.

„Ljubljana v jeseni“

PRIREĐITVE IN RAZSTAVE.

Gospod minister za trgovino in industrijo Ivan Mohorič, častni predsednik ljubljanskega velesejma bo v soboto 3. septembra osebno otvoril jesensko velesejmsko prireditve. To bo prvi uradni obisk ljubljane gospoda ministra.

Poslanik Čehoslovaške republike v Beogradu, gospod dr. Robert Flieder, bo uradno zastopal Čehoslovaško republiko pri otvoritvi letošnjega jesenskega ljubljanskega velesejma 3. septembra in na kongresu narodnih noš 4. septembra.

Umetnostna razstava »Žena v slovenski umetnosti« na velesejmu od 3. do 12. septembra 1932. Zadnji sprejemni termin za umetnine je 28. avgust, ker 29. avgusta že deluje žirija, ki se sestoji iz gospodov: Ivana Zorman, dr. Ložarja, dr. Steleta, dr. Dobide in aranžerja Olafa Globočnika. Prijavilo se je sedaj 29 slovenskih likovnih umetnikov. Predvidene so sledeče denarne nagrade: I. Za najboljšo slikarsko delo v olju 5000 Din. Dario veleindustrijalca g. Augusta Westna iz Celja. II. Za najboljšo kiparsko delo 2000 dinarjev. III. Za najboljšo grafiko, akvarel, pastel, risbo 1000 Din in IV. 500 Din. V. Za najoriginalnejši ženski portret 2500 Din. VI. Za portret, ki bo od obiskovalcev ocenjen kot najboljši 1000 Din. Poleg tega se izvede tudi loterija. Izmed vstopnic obiskovalcev se izžreba ena, in lastnik bo nagrajen z umetnino. Loterija in glasovanje občinstva se zaključi 11. septembra zvečer.

Konjska razstava v Ljubljani. V okviru svoje prireditve »Ljubljana v jeseni« pripravlja velesejmska uprava po daljšem presledku zopet veliko razstavo plemenskih in športnih konj. Razstava bo v nedeljo 11. septembra t. l. Najboljše razstavljene konje bo velesejmska uprava odlikovala s kolajnami. Kdor želi svojega konja razstaviti, naj se nemudoma pisмено prijavlji na naslov: Stanko Gostlič, žrebčarna Selo pri Ljubljani. V prijavi je treba navesti sledeče podatke: 1. Ime in naslov razstavjalca. 2. Ime in naslov vzreditelja konja. 3. Spol. Ime. (Žrebec, skopljeneec, kobila, žrebe.) 4. Starost. 5. Pasma. 6. Barva. 7. Rod (oče in mati). 8. Opomba (doseženi hitrostni rekordi, plemenitni uspehi itd). Oziralo se bo le na one prijave, ki dospejo najkasneje do 31. avgusta t. l. Vse prepozne prijave se odklonijo.

Vinska pokušnja na ljubljanskem velesejmu. Za vinski sejem na ljubljanskem velesejmu se je do določenega roka prijavilo zadovoljivo število producentov iz Dolenjske, osobito iz Bele Krajine ter iz Štajerske, tako da bo ta sejem zastopan z raznimi izbranimi vini iz vse banovine. Nudila se bo torej malim in velikim konzumentom, kakor tudi vsem prijateljem dobre domače, pristne kapljice, ugodna prilika za ceneno poskušnjo teh vin ter za naročila v poljubni množini.

Zaloge pri producentih so se sicer v zadnjih dveh mesecih že močno skrčile, a dobi se še vedno dovolj dobrega blaga, z razliko sicer, da se cene vedno bolj uvrščujejo, čim bolj se zaloge krčijo.

Tujsko-prometna razstava bi ne bila popolna, ako ne bi pokazala ureditve dveh naših najlepših kopališč, in sicer kopališče »Ilirije« v Ljubljani in pa kopališča na Mariborskem otoku v Mariboru. Obe kopališči bosta postavljeni v velikem modelu in pomeni že izdelava teh modelov nekaj posebnega in zanimivega.

Čebelarški oddelak. Kdor hoče kupiti res izboren in pristen med, naj poseti letošnji jesenski velesejem. Tukaj ga bo dobil v vabljivih posodah in posodicah, na drobno in debelo, iz prve roke. Pomniti je treba, da je pristen med ne samo neprekosljivo živilo, temveč tudi izborna zdravilo, ki se rabi pri raznovrstnih boleznih. Na velesejmu bo Čebelarstvo društvo brezplačno razdajalo navodila o koristnosti in uporabi medu.

Tekma slovenskih harmonikarjev na jesenskem ljubljanskem velesejmu bo 11. septembra. Kdor se še ni prijavil, naj to nemudoma stori. Zadostuje navadna dopisnica, naslovljena na urad velesejma v Ljubljani, nakar dobi prijavljenec vsa potrebna navodila. Zmagovalci v tekmi dobe lepe nagrade in diplome.

Prva jugoslovanska fotografska razstava v Ljubljani, ki se bo otvorila 3. septembra t. l. v paviljonu »N«, bo lepa poučna revija najboljših del, ki so jih ustvarili jugoslovanski fotoamaterji in poklicni fotografi v zadnjem času. Poleg mnogih starejših tvorcev, ki jih javnost pozna do dobra s prejšnjih razstav in uživa

vajo velik sloves tudi v zunanjem svetu, bo zastopano lepo število še malo znanih talentov, ki prinašajo v našo fotografijo nove smeri in nov duh.

Zelenjadna razstava na velesejmu v Ljubljani bo obsegala vrtnarske pridelke iz vseh krajev dravske banovine; po-

kazala nam bo napredek te stroke v zadnjih letih. Poučili se bomo, katere sorte zelenjave so najboljše in dobičkanosne. Zainteresirala bo kupce iz oddaljenih krajev kakor tudi naša letovišča, da se bo število odjemalcev pomnožilo.

Kongres slovenskih narodnih noš v Ljubljani

SPORED KONGRESA IN PROSLAVE RAZVITJA PRAPORA KULTURNEGA IN HUMANITARNEGA DRUŠTVA »SOČE« V LJUBLJANI OD 2. DO 5. SEPTEMBRA 1932.

Dne 2. septembra: ob 17.10 sprejem gostov iz bratske Čehoslovaške na glavnem kolodvoru.

Dne 3. septembra: ob pol 13. uri pozdrav došlih gostov na restavracijskem vrstu »Zvezde«; ob 16. uri uprizaritev češke svatbe v narodnih nošah pod Tivolijem. Izvajajo kongresisti iz Čehoslovaške s sodelovanjem ljubljanske opere; ob 19. uri bakljada po ljubljanskih ulicah; ob 20. uri slavnostni občni zbor društva »Soče« in poklonitev njega predsedniku g. dr. Dinku Picu v restavraciji Miklič; ob 20. uri predstava »Slehnika« na Kongresnem trgu.

Dne 4. septembra: ob 6. uri budnica po mestu; ob 9. uri sveta maša na Kongresnem trgu; ob pol 10. uri otvoritev kongresa narodnih noš na Kongresnem trgu po pokrovitelju g. županu dr. Dinku Picu; ob 10. uri sprejem narodnih noš na velesejmu; ob pol 11. uri revija in nagraditev najlepših in najpristnejših narodnih noš na velesejmu. Razhod; ob 15. uri zbiranje narodnih noš in občinstva na Kongresnem trgu in pohod na Tabor; ob 16. uri izjava ljubljanske opere »Prodano nevesto« pod Tivolijem; ob 19. uri veselica in ognjemet propagandnega društva za ožuvanje narodnih noš v restavraciji v Tivoli.

Dne 5. septembra: izlet društva »Soče« na Bled in v Bohinj; izlet propagandnega društva za ožuvanje narodnih noš preko Sušaka v Split in Trogir.

Vsi udeleženci kongresa narodnih noš in proslave društva »Soča« so deležni 75% popusta na vseh jugoslovanskih železnicah.

100.000 frankov v stari blazini.

Na neki dražbi v Parizu se je zgodilo, da je padla stara blazina, ki je ležala na divanu, na tla. Navzoči sodni uradnik je to opazil in blazino pobral, pri tem pa je presenečen zagledal v raztrganem šivu bankovec za tisoč frankov. Ko je segel v notranjost blazine, je otipal cel kup papirja in ko ga je izvlekel, se je izkazalo, da je vsebovala stara, ničvredna blazina okrog 100.000 frankov v bankovcih. Sodni funkcionar je blazino takoj zaplenil, ker še ni bila prodana in je lepo premoženje z ozirom na to, da je bila njegova lastnica že v grobu, pripadlo državni blagajni.

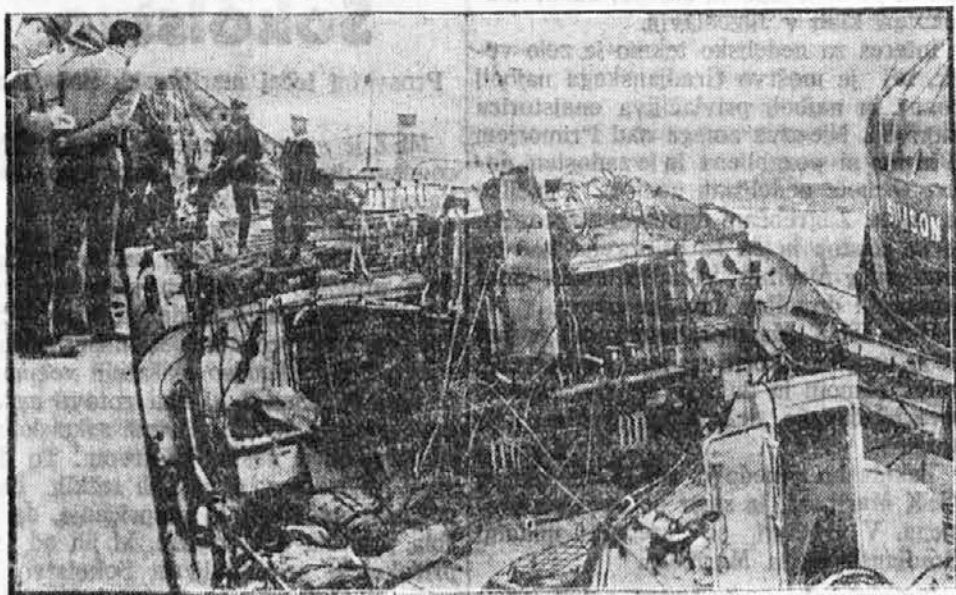
Triletni bratomorilec.

V St. Valentinu se je zgodila v hiši tankajšnjega delavca Johanna Geiblingerja strašna, krvava tragedija. Delavčeva sinova, stara osem in tri leta, sta se igrala in se nepričakovano sprla zaradi lesenega konjička, ki ga je vzel starejši deček mlajšemu. Ta je zahteval konja nazaj, dobil pa je namesto konja od starejšega brata še klofuto. To je paglavca tako razjezilo, da je stekel v kuhinjo, pograbil velik kuhinjski nož in se vrnil, kjer ga je zabodel starejšemu bratu v trebuh. Na ranjenčeve klice so prihiteli na pomoč sosede, ki pa niso mogli več pomagati. Triletni morilec je, mirno stoječ ob bratovem truplu, rekel, da ga je zabodel zato, ker mu ni hotel vrniti lesenega konjička.

Hiše iz sladkorja.

Nekdaj so prinesli ameriški listi senzacionalno vest, da se da sirovi sladkor izredno uspešno uporabljati kot primes k zidarski malti. Običajni zmesi malte in apna se doda tri odstotke rjavega sladkorja in postane malta v tem primeru izredno trdna. To izboljšanje gradbenega materiala je bilo znano že pred osmimi leti in so bili takrat izvršeni prvi poskusi. Zdaj pa je posebna komisija preiskala trdnost »sladkanega« ometa, ki se je res izkazal trdnega, kakor najboljši cement.

Paluba dvignjene šolske ladje „Niobe“

Te dni so Nemci dvignili svojo šolsko ladjo »Niobe«, ki se je potopila skupaj s 64 gojenci navtične akademije. Naša slika kaže razdejanje na palubi po dvigu nad gladino.

Dljaka nižjega razreda sprejem v popolno oskrbo. Naslov v upravi »Večernika«. 2739

Vinotoč Vaupotič v Košakih otvorjen. Rizling Din 6.—. 2744

Franc Perčič, Pobrežje, Zerkovska cesta 51, toči vino od 5 litrov naprej a Din 5.—. 2742

Vljudno naznanjam cenl. občinstvu, da sem znižal cene mesu in sicer: prvovrstna govedina Din 4.— do 6.—, teletina od Din 4.— naprej. Za obilen obisk se priporoča Stefan Zemljič, mesar, Kralja Petra trg 1. 2741

Denarnice za kovani denar v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova c. 13. 2735

Šolske torbe in nahrbtniki v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova c. 13. 2736

Kuharico starejšo, z gostilniško prakso, vdovo ali samico z lastnim pohištvom iščem s 1. septembrom. Ponudbe na upravo pod »Starejša kuharica«. 2680

Mlade zdrave svinje zelo dobre pasme, navažene na sirovo in kuhano navadno hrano na prodaj. Veleposestvo Rosenberg, Maribor, Tržaška cesta 64. 2681

V Mariboru v bližini srednjih šol sprejme boljša družina dva dijaka na prvovrstno hrano in stanovanje; kopalnica na razpolago. Na željo pomoč pri učenju v hiši. Naslov v upravi. 2662

Včeraj zvečer pred koncertom sem našel na klopi v parku rjavo aktovko z belimi čevlji. Lastnik jo dobi pri Vekoslavju Mevlja, Tattenbachova ulica 20 II. 2750

»Tempo« čevlji na obroke. Slovenska 18. 2500

Izposojamo gramofone in plošče po Din 1.—. »Slager«, Slovenska 18. 2501

Automobilisti in motociklisti pozor! Avto in moto gumi kupuje v vsaki množini in najvišjih cenah mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica 14. 2345

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebščine v modni trgovini 5431

ANTON PAŠ SLOVENSKA ULICA

Sobo in črkoslikanje, vedno najnovejši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič. Grajska ulica 3, za kavarno »Astoria«. 2

Časopisi,

revije, inserati, papir, tiskovine, trgovske knjige, Hinko Sax, Maribor, Grajski trg. Posebnost: Edina izdelovalnica Jugoslavije bromsvetlih razglednic, popolnoma slične fotografijam. 2595

Jutri v soboto

bo na Glavnem trgu

razprodala prima

vodenih dinj

(Wassermelonen) po 1.50 kg

Naročnikom in čitateljem »Večernika« priporočamo te-le mariborske tvrdke, naše inserente:

Slavko Komel

mehanična delavnica n avtoprevoznikstvo, Krčevina, Aleksandrova c 28
Selitve najceneje!

Ivan Pregrad

»Trgovski dom« — modna trgovina in konfekcija
Maribor, Aleksandrova cesta 25

Kunstek P.

galanterija
Maribor, Cankarjeva ulica 1

Zdravko Anderle

trgovina s kolonialnim blagom
Gospodarska ulica

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d.d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru